

KOMPARÁCIA DAŇOVO-ODVODOVÉHO ZAŤAŽENIA CENY PRÁCE ZAMESTNANCA NA SLOVENSKU A VO VEĽKEJ BRITÁNII

Magdaléna Brezániová*

Úvod

Napriek harmonizácii daňových systémov v rámci EÚ existujú rozdiely v zdaňovaní príjmov daňovníkov. Oblasť dane z príjmov je v kompetencii jednotlivých štátov, a tie na základe zákonov vytvárajú viac či menej atraktívne pracovné prostredie pre svojich daňovníkov. Rozdiely sú vo výške uplatňovanej sadzby dane, v existencii a výške odpočítateľných položiek zo základu dane či zľav na dani, ale aj vo vyčísľovaní základu dane a v samotnom výpočte daňovej povinnosti. V tejto súvislosti je potrebné uvažovať aj s príspevkami na sociálne a zdravotné poistenie platené samotným zamestnancom, ako aj zamestnávateľom za svojich zamestnancov. Ich výška je v rôznych krajinách tiež rôzna a spolu s výškou odvedenej dane z príjmov ovplyvňujú daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce zamestnanca. Článok je zameraný na výpočet daňovej a odvodovej povinnosti zamestnancov rôznych typov v závislosti od dosahovaného príjmu na Slovensku a vo Veľkej Británii podľa predpisov platných v roku 2012 a následné určenie daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce vyjadreného ako podiel odvodov na sociálne a zdravotné poistenie zaplatených zamestnávateľom, ako aj zamestnancom a dane z príjmov na cene práce, t.j. mzdových nákladoch zamestnávateľa na zamestnanca.

Stanovenie predpokladov pre uskutočnenie analýzy

Pre účely analýzy a komparácie bol zvolený vzorový typ zamestnanca, ktorý má príjmy len zo závislej činnosti. Predmetom skúmania sú ročné náklady zamestnávateľa na tohto zamestnanca zistené z hrubej mzdy na štyroch rôznych úrovniach a pre štyri rôzne typy daňovníkov. Prvá úroveň príjmu je vo výške polovice priemernej mzdy za rok 2012, druhá úroveň príjmu zodpovedá priemernej hrubej mzde zamestnanca v jednotlivých štátoch v roku 2012, príjem na tretej úrovni predstavuje dvojnásobok priemernej mzdy a štvrtá úroveň reprezentuje vysoko príjmových zamestnancov dosahujúcich desaťnásobok priemernej hrubej mzdy.

V roku 2012 bola priemerná mesačná hrubá mzda v SR 805 €, vo Veľkej Británii 1 924 GBP. Ročné príjmy na zvolených úrovniach v podobe ceny práce zamestnanca na Slovensku a vo Veľkej Británii sú uvedené v tabuľke 1. [1], [2]

---

* Ing. Magdaléna Brezániová, Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta PEDaS, Katedra spojov, Univerzitná 1, 010 26 Žilina
tel.: +421 41 513 3145
e-mail: magdalena.brezaniova@fpedas.uniza.sk

Tab. 1 Ročná cena práce zamestnanca podľa vybraných úrovní príjmu na Slovensku a vo Veľkej Británii

Štát/úroveň príjmu	1	2	3	4
SR	6 530,16 EUR	13 060,32 EUR	26 030,25 EUR	110 612,67 EUR
Veľká Británia	13 137,07 GBP	26 274,14 GBP	52 548,29 GBP	262 741,44 GBP

Zdroj: Vlastné spracovanie

Uvedené úrovne príjmov boli zvolené z dôvodu existencie minimálnych, resp. maximálnych vymeriavacích základov pre platenie odvodov na sociálne a zdravotné poistenie, ako aj mnohých progresívnych prvkov v oblasti dane z príjmov, či už progresívnej sadzby dane alebo odpočítateľných položiek, ktorých výška závisí od výšky dosiahnutého príjmu daňovníka. Uskutočnením výpočtu výšky daňovej a odvodovej povinnosti pre rôzne úrovne príjmu je možné zistiť vplyv týchto prvkov na zmenu daňového a odvodového zaťaženia ceny práce zamestnanca vo vybraných krajinách.

Typy daňovníkov sú nasledovné:

- A. slobodný, bezdetný daňovník,
- B. daňovník s jedným dieťaťom (osamelý rodič),
- C. ženatý daňovník, ktorého manželka nemá vlastný príjem,
- D. ženatý daňovník s dvoma deťmi, ktorého manželka nemá vlastný príjem.

Zvolením rôznych typov daňovníkov je možné pozorovať, aké sú rozdiely v daňovo-odvodovom zaťažení medzi jednotlivými typmi vo vybraných štátoch.

Daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce zamestnanca na Slovensku

Postup výpočtu daňovej a odvodovej povinnosti zamestnanca vybraných typov a následne výpočet daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce pre vybrané úrovne príjmu v SR je v tabuľke 2.

Tab. 2 Výpočet daňovej a odvodovej povinnosti zamestnanca vybraných typov a daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce pri rôznych úrovniach príjmu v SR

Úroveň príjmu	1	2	3	4
mzdové náklady zamestnávateľa na zamestnanca (cena práce) [€]*	6530,16	13060,32	26030,25	110612,67
hrubá mzda [€]	4830,00	9660,00	19320,00	96600,00
max. VZ ZP	46140,00	46140,00	46140,00	46140,00
zdravotné poistenie (14 % z VZ) [€]	676,20	1352,40	2704,80	6459,60
- zamestnávateľ (10 %) [€]	483,00	966,00	1932,00	4614,00
- zamestnanec (4 %) [€]	193,20	386,40	772,80	1845,60
maximálny VZ nemocenské a garančné poistenie [€]	13842,00	13842,00	13842,00	13842,00
nemocenské poistenie	135,24	270,48	387,58	387,58
- zamestnávateľ (1,4 %) [€]	67,62	135,24	193,79	193,79
- zamestnanec (1,4 %) [€]	67,62	135,24	193,79	193,79
maximálny VZ dôchodkové, poistenie v nezamestnanosti, rezervný fond [€]	36912,00	36912,00	36912,00	36912,00
dôchodkové starobné poistenie (18 %) [€]	869,40	1738,80	3477,60	6644,16
- zamestnávateľ (14 %) [€]	676,20	1352,40	2704,80	5167,68
- zamestnanec (4 %) [€]	193,20	386,40	772,80	1476,48
dôchodkové invalidné poistenie (6 %) [€]	289,80	579,60	1159,20	2214,72

zamestnávateľ (3 %) [€]	144,90	289,80	579,60	1107,36
zamestnanec (3 %) [€]	144,90	289,80	579,60	1107,36
poistenie v nezamestnanosti [€]	96,60	193,20	386,40	738,24
- zamestnávateľ (1 %) [€]	48,30	96,60	193,20	369,12
- zamestnanec (1 %) [€]	48,30	96,60	193,20	369,12
úrazové poistenie (0,8 %) – zamestnávateľ [€]	38,64	77,28	154,56	772,80
garančné poistenie (0,25 %) – zamestnávateľ [€]	12,08	24,15	34,61	34,61
rezervný fond solidarity (4,75 %) – zamestnávateľ [€]	229,43	458,85	917,70	1753,32
odvody spolu zamestnávateľ [€]	1700,16	3400,32	6710,25	14012,67
odvody spolu zamestnanec [€]	647,22	1294,44	2512,19	4992,35
ZD (hrubá mzda - odvody zamestnanec) [€]	4182,78	8365,56	16807,81	91607,65
Typ A – slobodný bezdetný daňovník				
ZD (hrubá mzda - odvody zamestnanec) [€]	4182,78	8365,56	16807,81	91607,65
NČZD na daňovníka [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00
upravený základ dane (ZD - NČZD) [€]	538,04	4720,82	13163,07	91607,65
daň z príjmu (19 %)** [€]	102,23	896,96	2500,98	17405,45
čistý príjem (hrubá mzda-odvody-daň) [€]	4080,55	7468,60	14306,83	74202,20
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	37,51	42,81	45,04	32,92
Typ B – daňovník + 1 dieťa				
ZD (hrubá mzda - odvody zamestnanec) [€]	4182,78	8365,56	16807,81	91607,65
NČZD na daňovníka [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00
upravený základ dane (ČZD - NČZD) [€]	538,04	4720,82	13163,07	91607,65
daň z príjmu (19 %)** [€]	102,23	896,96	2500,98	17405,45
daň. bonus na dieťa [€]	249,24	249,24	249,24	249,24
daň po odpočítaní daň. bonusu [€]	-147,01	647,72	2251,74	17156,21
čistý príjem (hrubá mzda-odvody-daň) [€]	4329,79	7717,84	14556,07	74451,44
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	33,70	40,91	44,08	32,69
Typ C – daňovník + manželka bez vlastného príjmu				
ZD (hrubá mzda - odvody zamestnanec) [€]	4182,78	8365,56	16807,81	91607,65
NČZD na daňovníka [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00
NČZD na manželku [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00
upravený základ dane (ČZD - NČZD) [€]	0,00	1076,08	9518,33	91607,65
daň z príjmu (19 %)** [€]	0,00	204,46	1808,48	17405,45
čistý príjem (hrubá mzda-odvody-daň) [€]	4182,78	8161,10	14999,33	74202,20
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	35,95	37,51	42,38	32,92
Typ D – daňovník + manželka bez vlastného príjmu + 2 deti				
ZD (hrubá mzda - odvody zamestnanec) [€]	4182,78	8365,56	16807,81	91607,65
NČZD na daňovníka [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00

NČZD na manželku [€]	3644,74	3644,74	3644,74	0,00
upravený základ dane (ČZD - NČZD) [€]	0,00	1076,08	9518,33	91607,65
daň z príjmu (19 %)** [€]	0,00	204,46	1808,48	17405,45
daň. bonus na deti [€]	498,48	498,48	498,48	498,48
daň po odpočítaní daň. bonusu [€]	-498,48	0,00	1310,00	16906,97
čistý príjem (hrubá mzda-odvody-daň) [€]	4681,26	8365,56	15497,81	74700,68
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	28,31	35,95	40,46	32,47

*cena práce = hrubá mzda + príspevky na sociálne a zdravotné poistenie platené zamestnávateľom za zamestnanca

**sadzba dane z príjmu fyzických osôb platná v roku 2012

V tabuľke 2 môžeme vidieť, že daňové a odvodové zaťaženie ceny práce všetkých typov daňovníkov sa v SR postupne zvyšuje s rastúcim príjmom. Progresivita daňového zaťaženia je zabezpečená predovšetkým znižujúcou sa sumou uplatniteľnej nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka, ktorej výška závisí od výšky dosiahnutého príjmu (v roku 2012 sa uplatňovala rovná 19%-ná sadzba dane z príjmu). Pre rok 2012 bola nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka s príjmom do 18 983 € vo výške 3 644,74 €, s príjmom medzi 18 983 € a 33 561,94 € daná vzťahom $8\,390,486 - (\text{základ dane} : 4)$ a pri presiahnutí 33 561,94 € nulová. Táto progresivita však nie je zachovaná v prípade štvrtej príjmovej úrovne, pri ktorej je daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce daňovníkov typu A, B a C najnižšie. Daňovník typu A dosahujúci najvyšší zo skúmaných príjmov dostane v podobe čistej mzdy 67,31 % z ceny práce, zatiaľ čo daňovník rovnakého typu, ktorého hrubá mzda je na úrovni 2-násobku priemernej mzdy, len 55,92 %. Napriek tomu, že podiel dane z príjmov na cene práce rastie so zvyšujúcim sa príjmom zamestnanca, celková daňovo-odvodová povinnosť je napokon znížená vďaka existencii maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie odvodov zamestnanca, ako aj zamestnávateľa, ktorý je v prípade najvyššej úrovne príjmu nižší, ako ročná hrubá mzda zamestnanca s najvyšším príjmom. Pre rok 2012 bol ročný maximálny vymeriavací základ pre nemocenské a garančné poistenie vo výške 13 842 €, pre starobné, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity vo výške 36 912 € a zdravotné poistenie vo výške 46 140 €. Len vymeriavací základ na platenie príspevkov na úrazové poistenie nemá obmedzenú výšku. To má za príčinu stav, že kým podiel odvodov na cene práce pri prvých troch úrovniach príjmu presahuje 35 %, pri najvyššom príjme je to už len 17,18 % (pre všetky typy daňovníkov). Daňovník s príjmom na tejto úrovni príjmu dosahuje nižšie zaťaženie svojho príjmu i napriek tomu, že jeho daňová povinnosť je v porovnaní s daňovníkmi s nižšími príjmami vyššia. Slovenská legislatíva naopak stanovuje pre každý rok aj minimálne vymeriavacie základy, ktoré boli pre rok 2012 pre všetky typy poistení v jednotnej výške 4 078,68 €, avšak v našom prípade neboli pri výpočtoch použité (príjem na najnižšej úrovni presahoval uvedenú sumu).

So zmenou rodinného stavu zamestnanca dochádza aj k znižovaniu daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce. Uplatnenie nezdaniteľnej časti dane na manželku bez vlastného príjmu, ako aj daňového bonusu na dieťa majú v závislosti od úrovne dosiahnutého príjmu rôzny vplyv na výšku daňovej povinnosti. Pri príjme prvej úrovne je daňovo-odvodová povinnosť výraznejšie znížená vďaka daňového bonusu na dieťa (daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce zamestnanca typu B je o 3,81 % nižšie ako zamestnanca typu A, avšak v prípade zamestnanca typu C je to len o 1,56 %). V prípade ďalších dvoch príjmových úrovní však daňovú povinnosť viac znižuje nezdaniteľná časť základu dane na manželku, ktorá je v našom prípade vo výške 3 644,74 € pre prvé tri úrovne príjmu a 0 € pre najvyšší príjem (daňovo-odvodové zaťaženie druhej úrovne príjmu je v porovnaní so zamestnancom typu nižšie u zamestnanca typu B o 1,90 %, avšak pre typ C je nižšie až o 5,30 %; pre tretiu úroveň

príjmu je to zníženie oproti daňovníkovi typu A o 0,96 % (typ B) a 2,66 % (typ C)). Daňový bonus na dieťa je totiž možné uplatniť nad rámec vzniknutej daňovej povinnosti (výsledná daň bude nadobúdať zápornú hodnotu), avšak nezdaniiteľná časť základu dane na manželku (rovnako ako nezdaniiteľná časť základu dane na daňovníka) sa odpočítava zo základu dane maximálne do výšky, kedy takto upravený základ dane dosiahne hodnotu 0. Zamestnanci s najnižším príjmom preto nemôžu v maximálnej miere využiť výhody plynúce z odpočítania nezdaniiteľných častí od základu dane. Zamestnanec, ktorý dosahuje príjem na úrovni 10-násobku priemernej mzdy si svoju daňovo-odvodovú povinnosť zníži uplatnením daňového bonusu na dieťa len minimálne (o 0,23 %), nezdaniiteľnú časť základu dane na manželku si z dôvodu vysokého príjmu uplatniť nemôže. Výška daňového bonusu na dieťa je rovnaká pre všetky úrovne príjmu (pre rok 2012 249,24 €). [3]

Najnižšie daňovo-odvodové zaťaženie spomedzi všetkých sledovaných situácií je u zamestnanca s nízkym príjmom (polovica priemernej mzdy), ktorý má dve deti a jeho manželka nemá vlastný príjem. V tomto prípade jeho čistá mzda tvorí 71,69 % z ceny práce a daňová povinnosť po odpočítaní nezdaniiteľných častí základu dane na daňovníka a manželku a daňového bonusu na dve deti je záporná (-7,63 % z ceny práce). V porovnaní s daňovníkom typu A dosahujúcim rovnaký príjem je jeho daňovo-odvodové zaťaženie nižšie o 9,20 %.

Daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce zamestnanca vo Veľkej Británii

Postup výpočtu daňovej a odvodovej povinnosti zamestnanca vybraných typov a následne výpočet daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce pre vybrané úrovne príjmu vo Veľkej Británii je v tabuľke 3.

Tab. 3 Výpočet daňovej a odvodovej povinnosti zamestnanca vybraných typov a daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce pri rôznych úrovniach príjmu vo Veľkej Británii

Úroveň príjmu	1	2	3	4
mzdové náklady zamestnávateľa [GBP]	13137,07	26274,14	52548,29	262741,44
hrubá mzda [GBP]	11544,00	23088,00	46176,00	230880,00
odvody SP trieda 1 zamestnávateľ (13,80 %) [GBP]	1593,07	3186,14	6372,29	31861,44
odvody SP trieda 1 zamestnanec (12 %) [GBP]	1385,28	2770,56	1005,22	4699,30
základ dane (hrubá mzda) [GBP]	11544,00	23088,00	46176,00	230880,00
Typ A – slobodný bezdetný daňovník a typ C – daňovník + manželka bez vlastného príjmu				
základ dane (hrubá mzda) [GBP]	11544,00	23088,00	46176,00	230880,00
NČZD na daňovníka [GBP]	8105,00	8105,00	8105,00	0,00
upravený základ dane (ZD-NČZD) [GBP]	3439,00	14983,00	38071,00	230880,00
daň z príjmu [GBP]	687,80	2996,60	15228,40	115440,00
čistý príjem (hrubá mzda - odvody zamestnanca – daň z príjmu) [GBP]	9470,92	17320,84	29942,38	110740,70
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	27,91	34,08	50,95	59,44
Typ B – daňovník + 1 dieťa				
základ dane (hrubá mzda) [GBP]	11544,00	23088,00	46176,00	230880,00
NČZD na daňovníka [GBP]	8105,00	8105,00	8105,00	0,00
upravený základ dane (ČZD-NČZD) [GBP]	3439,00	14983,00	38071,00	230880,00

daň z príjmu [GBP]	687,80	2996,60	15228,40	115440,00
daňový bonus na dieťa [GBP]	317,28	0,00	0,00	0,00
daň po odpočítaní daňového bonusu [GBP]	370,52	2996,60	15228,40	115440,00
čistý príjem (hrubá mzda - odvody - daň + daňový bonus) [GBP]	9788,20	17320,84	25775,68	106574,00
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	25,49	34,08	50,95	59,44
Typ D – daňovník + manželka bez vlastného príjmu + 2 deti				
základ dane (hrubá mzda) [GBP]	11544,00	23088,00	46176,00	230880,00
NČZD na daňovníka [GBP]	8105,00	8105,00	8105,00	0,00
upravený základ dane (ČZD-NČZD) [GBP]	3439,00	14983,00	38071,00	230880,00
daň z príjmu [GBP]	687,80	2996,60	15228,40	115440,00
daňový bonus na deti [GBP]	1113,24	0,00	0,00	0,00
daň po odpočítaní daň. bonusu [GBP]	-425,44	2996,60	15228,40	115440,00
čistý príjem (hrubá mzda - odvody - daň + daňový bonus) [GBP]	10584,16	17320,84	25775,68	106574,00
daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce [%]	19,43	34,08	50,95	59,44

Vo Veľkej Británii môžeme vidieť výraznú progresivitu zdaňovania príjmu zamestnanca zapríčinenú predovšetkým progresívnou sadzbou dane, ktorá bola v roku 2012 pre príjem do 34 370 GBP 20 %, pre príjem medzi 34 370 GBP a 150 000 GBP na úrovni 40 % a pre príjem nad 150 000 GBP 50 %. Základ dane je teda v našom prípade pri prvej a druhej úrovni príjmov pre všetky typy daňovníkov zdaňovaný 20 %-nou sadzbou dane, pri tretej úrovni 40%-nou a pri štvrtej 50%-nou sadzbou dane. Ďalším progresívnym prvkom je nezdaniteľná časť základu dane (8 105 GBP), ktorá sa po dosiahnutí príjmu 100 000 GBP postupne znižuje o 1 GBP za každé 2 GBP príjmu presahujúce túto hranicu. V prípade slobodného bezdetného daňovníka je daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce od 27,91 % pri najnižšom príjme až po 59,44 % pri najvyššom príjme. Sadzba pre odvody sociálneho poistenia platené zamestnancom (platené od príjmu 139 GBP týždenne) po dosiahnutí určitej hranice príjmu klesá (v roku 2012 nad týždenný zárobok 817 GBP), avšak zamestnávateľ platí rovnaký podiel z hrubej mzdy zamestnanca bez ohľadu na jej výšku. Zamestnanec, ktorý má príjem na úrovni polovice priemerného príjmu, dostane v podobe čistého príjmu najväčšiu časť z ceny práce (72,09 % v prípade slobodného bezdetného daňovníka, 74,51 % v prípade daňovníka, ktorý vyživuje 1 dieťa, 80,57 % v prípade zamestnanca, ktorý má manželku bez vlastného príjmu a dve deti), odvody zamestnanca a zamestnávateľa tvoria 22,67 % a najmenší podiel tvorí daň z príjmu (5,24 %, resp. 2,82 %, resp. -3,24 %). Záporná daň vznikla z dôvodu, že suma daňového bonusu na dieťa, na ktorý má nárok posledný typ daňovníka (a teda mu bol vyplatený), prevýšila sumu dane, ktorá mala byť daňovníkom zaplatená. So zvyšujúcim sa príjmom sa tento pomer mení. Ak daňovník (všetkých typov) dosiahne príjem na úrovni 10-násobku priemernej mzdy v hospodárstve UK, z ceny práce dostane len 40,56 %. Na rozdiel od daňovníka s najnižším príjmom najväčšiu časť ceny jeho práce tvorí daň z príjmov (43,94 %), odvody len 15,50 %. [4]

Vo Veľkej Británii je jedinou odpočítateľnou položkou zo základu dane nezdaniteľná časť na daňovníka, ktorá sa však od určitej hranice znižuje so zvyšujúcim sa príjmom. V našom prípade prvé tri príjmové skupiny daňovníkov majú nárok na túto časť v rovnakej výške, avšak v prípade daňovníka dosahujúceho 4. úroveň príjmu je nulová. Vo Veľkej Británii nie sú daňovo zvýhodnení daňovníci, ktorých manželka nemá vlastný príjem

a podobne možnosť uplatniť si daňový bonus na vyživované dieťa majú len nízkopríjmové skupiny daňovníkov (v našom prípade len pri príjme na úrovni 50 % priemerného príjmu). Daňové zaťaženie zamestnanca dosahujúceho príjem na tejto úrovni, ktorý sa stará sám o dieťa, je o 2,42 % nižšie, ako slobodného bezdetného daňovníka. Ak má daňovník 2 deti, je jeho daňové zaťaženie oproti prvému typu o 8,48 % nižšie. Výška daňového bonusu na dieťa bola určená podľa výpočtov na internetovej stránke daňovej správy Veľkej Británie. [5]

Komparácia daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce zamestnanca na Slovensku a vo Veľkej Británii

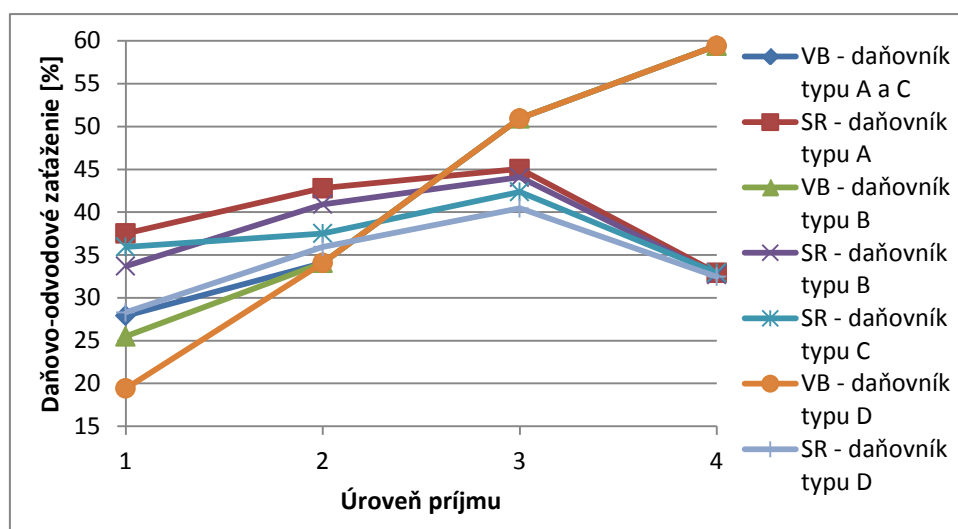
Prehľad daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce zamestnanca vybraných typov s príjmom na vybraných úrovniach na Slovensku a vo Veľkej Británii je v tabuľke 4.

Tab. 4 Daňovo-odvodové zaťaženie ceny práce zamestnanca vybraných typov podľa výšky príjmu na Slovensku a vo Veľkej Británii [%]

Typ daňovníka/úroveň príjmu/štát	1		2		3		4	
	SR	VB	SR	VB	SR	VB	SR	VB
A	37,51	27,91	42,81	34,08	45,04	50,95	32,92	59,44
B	33,70	25,49	40,91	34,08	44,08	50,95	32,69	59,44
C	35,95	27,91	37,51	34,08	42,38	50,95	32,92	59,44
D	28,31	19,43	35,95	34,08	40,46	50,95	32,47	59,44

Zdroj: Vlastné výpočty

Ako môžeme vidieť z údajov v tabuľke 4, nižšie príjmové skupiny zamestnancov (1. a 2. úroveň) sú vo Veľkej Británii zdaňované menej, ako na Slovensku. Celkovo najnižšie daňovo-odvodové zaťaženie je dosiahnuté pri prvej úrovni príjmu (polovica priemernej mzdy) v prípade daňovníka typu D. Naopak cena práce zamestnancov s vyššími príjmami (3. a 4. úroveň) je zaťažená odvodmi a daňami vo Veľkej Británii v porovnaní so Slovenskom viac (pri príjme na úrovni 10-násobku hrubej mzdy je to až 59,44 %). Ďalším poznatkom je, že manželstvo a rodičovstvo sú pri zdaňovaní zohľadňované len na Slovensku, vo Veľkej Británii je daňovník vyživujúci dieťa zvýhodnený len v prípade, že dosahuje nízky príjem.

Obr. 1 Vývoj daňového zaťaženia ceny práce vybraných typov zamestnancov v závislosti od dosiahnutého príjmu na Slovensku a vo Veľkej Británii (Zdroj: vlastné spracovanie)

Obrázok 1 nám znázorňuje vývoj daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce v závislosti od dosiahnutého príjmu. Môžeme si tu všimnúť výrazný nárast tohto zaťaženia so zvyšujúcim sa príjmom pre všetky typy zamestnancov, na rozdiel od Slovenska, kde daňovo-odvodové zaťaženie narastá len do tretej úrovne príjmu.

Pri výpočte daňovo-odvodovej povinnosti existuje v rámci vybraných štátov niekoľko rozdielov, ktoré mali vplyv na zistenie daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce vybraných typov zamestnancov pre vybrané výšky dosiahnutých príjmov:

- základ dane z príjmov na Slovensku je vyjadrený ako hrubá mzda mínus odvody na sociálne a zdravotné poistenie zaplatené zamestnancom, vo Veľkej Británii je základom dane hrubá mzda zamestnanca,
- na Slovensku bola v roku 2012 uplatňovaná nižšia sadzba dane z príjmov (jednotná na úrovni 19 %) na všetkých úrovniach príjmov, ako vo Veľkej Británii, kde sa uplatňovali 3 sadzby dane (20 %, 40 % a 50 %) v závislosti od výšky základu dane,
- podiel príspevkov na zdravotné a sociálne poistenie odvádzaných zamestnávateľom na cene práce bol v roku 2012 nižší vo Veľkej Británii, ako na Slovensku (12,13 % z ceny práce vo Veľkej Británii, 12,67 % - 26,04 % na Slovensku), na úrovni zamestnanca boli v porovnateľnej výške (vo Veľkej Británii 3,37 % – 10,54 % z ceny práce, na Slovensku 4,51 % – 9,91 % z ceny práce).

Záver

Zistenia vyplývajúce z analýzy a komparácie daňovo-odvodového zaťaženia ceny práce zamestnanca uskutočnených v tomto článku poukazujú na rozdielne prístupy k zdaňovaniu príjmov zo závislej činnosti vo vybraných krajinách. Slovensko v porovnaní s Veľkou Britániou má v oblasti dane z príjmov viaceré konkurenčné výhody spočívajúce najmä v nižšom zdaňovaní vyšších príjmov, ako aj zohľadňovaní rodinného stavu daňovníka. Vyššie zaťaženie práce odvodmi platenými zamestnávateľom však na druhej strane znamenajú nevýhodu najviac viditeľnú predovšetkým pri nižších príjmoch. Jej odstránenie by prispelo k väčšej ochote zamestnávateľov prijímať nových zamestnancov a spravilo by Slovensko pre nových investorov ešte atraktívnejším. Zvýšenie sadzby dane z príjmov fyzických osôb pre vyššie príjmy platné od roku 2013 však napovedá skôr o opačnom trende.

Literatúra

- [1] Priemerná hrubá mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2012. Štatistický úrad SR. Dostupné na internete: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=48053>
- [2] http://www.payscale.com/research/UK/Country=United_Kingdom/Salary/by_Employer
- [3] Nezdaniteľné časti daňovníka za rok 2012 (2. časť). 2013. [online]. [cit. 2013-02-15]. Dostupné na internete: <http://www.podnikam.webnoviny.sk/dane-odvody/dan-prijmu/nezdanitelne-casti-danovnika-2012/26546>
- [4] http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxDetails.html
- [5] <http://www.hmrc.gov.uk/taxcredits/start/who-qualifies/children/children-taxcredits.htm>
- [6] ŠTOFKOVÁ, J. a kol.: Financie a finančné riadenie. Žilina, EDIS, 2012. ISBN 978-80-554-0484-4

Grantová podpora

Text bol spracovaný v rámci riešenia projektov KEGA 070ŽU-4/2011 Manažment a sieťové podnikanie vo vedomostnej ekonomike a VEGA 1/1321/12 Výskum nových trendov v manažmente v období globalizácie.